РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо заповнення заявки на участь у конкурсному відборі науково-дослідних робіт і науково-технічних розробок за Державною цільовою науково-технічною програмою проведення досліджень в Антарктиці на 2011-2025 роки

Загальна інформація

Усі терміни використовуються у значеннях, наведених у *Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність»* (далі – Закон) https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19.

Відповідно до пунктів 14, 15, 30, 33 статті 1 Закону:

наукова (науково-технічна) робота – це наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки, проведені з метою одержання наукового, науково-технічного (прикладного) результату. Основними видами наукової (науково-технічної) роботи є науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням нових наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання *(пункт 15 статті 1 Закону)*;

фундаментальні наукові дослідження – теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання нових знань про закономірності організації та розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язків. Результатом фундаментальних наукових досліджень є гіпотези, теорії, нові методи пізнання, відкриття законів природи, невідомих раніше явищ і властивостей матерії, виявлення закономірностей розвитку суспільства тощо, які не орієнтовані на безпосереднє практичне використання у сфері економіки *(пункт 33 статті 1 Закону)*;

прикладні наукові дослідження – теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання і використання нових знань для практичних цілей. Результатом прикладних наукових досліджень є нові знання, призначені для створення нових або вдосконалення існуючих матеріалів, продуктів, пристроїв, методів, систем, технологій, конкретні пропозиції щодо виконання актуальних науково-технічних та суспільних завдань *(пункт 30 статті 1 Закону)*.

Науково-технічні (експериментальні) розробки - науково-технічна діяльність, що базується на наукових знаннях, отриманих у результаті наукових досліджень чи практичного досвіду, та провадиться з метою доведення таких знань до стадії практичного використання. Результатом науково-технічних (експериментальних) розробок є нові або істотно вдосконалені матеріали, продукти, процеси, пристрої, технології, системи, об'єкти права інтелектуальної власності, нові або істотно вдосконалені послуги *(п.28 статті 1 Закону);*

наукова (науково-технічна) продукція – науковий та (або) науково-технічний (прикладний) результат, призначений для реалізації *(пункт 14 статті 1 Закону)*;

науково-технічний (прикладний) результат - одержані під час проведення прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок нові або істотно вдосконалені матеріали, продукти, процеси, пристрої, технології, системи, нові або істотно вдосконалені послуги, введені в дію нові конструктивні чи технологічні рішення, завершені випробування, розробки, що впроваджені або можуть бути впроваджені в суспільну практику. Науково-технічний (прикладний) результат може бути у формі ескізного проекту, експериментального (дослідного) зразка або його діючої моделі, конструкторської або технологічної документації на науково-технічну продукцію, дослідного зразка, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів тощо *(пункт 27 статті 1 Закону)*.

Згідно з додатком 1 до Державної цільової науково-технічної програми проведення досліджень в Антарктиці на 2011–2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 1002 {із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 88 від 18.01.2012; № 970 від 24.10.2012; № 488 від 11.07.2013; № 708 від 24.12.2014 р.; № 397 від 23.05.2018; № 32 від 20.01.2021; №1417 від 27.12.2023} (далі – Паспорт, Програма) **у Конкурсі можуть брати участь**: підприємства, установи та організації всіх форм власності та інші суб'єкти господарювання; підприємства та організації Національної академії наук, Національної академії медичних наук, МОН, Міндовкілля.

Відповідно до пункту 5 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на проведення наукових досліджень, технічний розвиток та інноваційну діяльність, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 р. № 118, **державна допомога на проведення наукових досліджень, технічний розвиток та інноваційну діяльність не надається суб'єктам господарювання**, яких визнано банкрутами; стосовно яких порушено справу про банкрутство; які перебувають на стадії ліквідації; які мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади; які втратили більш як половину статутного капіталу через накопичені збитки чи з інших причин; обсяг зобов'язань яких (крім суб'єктів малого та/або середнього підприємництва) за останні два роки більш як у 7,5 раза перевищує обсяг власного капіталу; прибуток яких до оподаткування без вирахування відсотків за користування кредитами (позиками) та амортизації є меншим за витрати на сплату відсотків за кредитами (позиками) відповідного періоду; кредитний рейтинг яких характеризується низькою та дуже низькою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами згідно з Національною рейтинговою шкалою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2007 р. № 665 (Офіційний вісник України, 2007 р., № 32, ст. 1294).

Назва науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки, що подається на Конкурс, повинна відповідати назві обраного заходу Програми або його частини (згідно з п. 1 Оголошення про конкурс), відображати суть та характер роботи.

Наприклад:

Для науково-дослідної роботи – *«Дослідження сезонної мінливості…»;*

для науково-технічної розробки – *«Розроблення програмно-апаратного комплексу для…».*

Назва повинна бути лаконічною (не більше 10 слів).

Рекомендується не використовувати у назві ускладнену термінологію, формули, науковий жаргон та скорочення.

Рекомендації щодо заповнення окремих пунктів заявки

1. НАЙМЕНУВАННЯ ЗАВДАННЯ І ЗАХОДУ ПРОГРАМИ, НА ВИКОНАННЯ ЯКОГО СПРЯМОВАНО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ РОЗРОБКУ

Зазначити відповідно до умов Конкурсу та Додатку 2 до Програми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 р. № 1002, із змінами:

один із наукових напрямів Програми (геолого-геофізичні дослідження; океанографічні дослідження; геокосмічні дослідження; біологічні дослідження)

номер та найменування завдання і заходу(ів) Програми;

буквений номер та найменування частини заходу(ів) Програми (у разі наявності).

2. АВТОРИ (ВИКОНАВЦІ) НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ РОЗРОБКИ

Наводяться дані про наукового керівника, відповідального виконавця, та авторів (безпосередніх виконавців) роботи: прізвище, ім'я, по батькові; місце роботи; посада; науковий ступінь; телефон; e-mail.

Відповідальний виконавець – особа, яка уповноважена вирішувати питання щодо супроводу виконання науково-дослідної, науково-технічної роботи, в першу чергу — організаційні.

Основним місцем роботи наукового керівника науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки має бути організація (підприємство, установа), яка подає Заявку на участь у Конкурсі (далі - учасник конкурсу).

Авторами науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки мають бути **тільки штатні працівники учасника** конкурсу або працівники за сумісництвом відповідно до наказу або трудового/цивільно-правового договору.

Працівники організацій-співвиконавців (інших юридичних осіб, які на договірних засадах будуть виконувати певну частину роботи) у цьому розділі не зазначаються.

Необхідність залучення до виконання роботи організацій-співвиконавців має бути обгрунтована у п.п. 11.2 заявки.

3. ПОВНЕ НАЙМЕНУВАННЯ УЧАСНИКА КОНКУРСУ

Зазначається повна назва учасника конкурсу (відповідно до Статуту або іншого установчого документу), що подає заявку, його реквізити та відомча підпорядкованість, а також інформація про керівника учасника конкурсу (директора, ректора тощо).

4. АНОТАЦІЯ (*до 15 рядків*)

Необхідно викласти короткий зміст науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки

5. ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ (*до 15 рядків*)

Необхідно:

викласти суть проблеми, на вирішення якої спрямовано науково-дослідну роботу, науково-технічну розробку;

визначити об'єкт та предмет дослідження.

Об'єкт дослідження – та частина практики або наукового пізнання, з якою дослідник має справу. Це своєрідний носій проблеми – те, на що спрямована дослідницька діяльність.

Предмет дослідження – сукупність елементів, зв'язків, відношень в конкретній області об'єкта. Предмет дослідження є вужчим поняттям, ніж об'єкт дослідження. Саме предмет дослідження визначає тему роботи.

6. СТАН ДОСЛІДЖЕНЬ ПРОБЛЕМИ І ТЕМАТИКИ

У п.п. 6.1. заявки на Конкурс необхідно навести аналіз результатів попередніх досліджень авторів роботи за даною проблемою, тематикою, об'єктом та предметом дослідження; у чому саме полягає внесок згадуваних вчених і чому їх напрацювання потребують продовження, доповнення, вдосконалення тощо (*до 20 рядків*).

У п.п. 6.2. варто навести аналіз результатів, отриманих іншими вітчизняними та закордонними вченими (аналогічно наведеному у п. 6.1); окремо проаналізувати напрацювання цих учених за останні 5 років із посиланням на конкретні публікації (*до 30 рядків*).

7. МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ЇХ АКТУАЛЬНІСТЬ (*до 70 рядків*)

Необхідно чітко сформулювати ідеї та робочі гіпотези, що лягли в основу науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки, її основну мету.

Мета описує призначення науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки – безпосередньо її кінцевий результат (як-от: функціональне призначення наукової, науково-технічної продукції, її новизну, конкурентоспроможність, коротку характеристику сфери використання, коротку характеристику та оцінку стану проблеми, що вирішують в результаті виконання роботи тощо).

У визначенні мети може бути вказаний корисний (науковий, науково-технічний та/або економічний, соціальний, організаційний тощо) ефект, який буде досягнуто при використанні отриманих наукових, науково-технічних прикладних результатів, а також зазначення динаміки показників в сторону

поліпшення.

Необхідно зазначити основні завдання, що визначають зміст і характер науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки, у хронологічній послідовності їх виконання. Завдання – це поетапні заходи, які мають бути реалізовані для досягнення мети роботи.

Оскільки одним з головних критеріїв конкурсного відбору науково-технічних розробок є спрямованість на отримання науково-технічного (прикладного) результату, доведеного до стадії практичного використання, не рекомендується планувати завдання, які мали бути вирішені до подання конкурсної заявки на початкових стадіях виконання науково-технічної розробки (патентний пошук, маркетингові дослідження, огляд та аналіз попередніх досліджень і публікацій тощо).

Під час підготовки цього пункту та пунктів 8 і 9 заявки, рекомендується керуватись положеннями державних стандартів України, зокрема:

ДСТУ 3973-2000 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт. Загальні положення»;

ДСТУ 3974-2000 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення».

8. ПІДХІД, МЕТОДИ, ЗАСОБИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ РОЗРОБОК (*до 100 рядків*)

У цьому пункті заявки на Конкурс необхідно викласти загальну характеристику роботи, її суть, структуру та логіку процесу її виконання з дотриманням хронології та відповідно до завдань роботи (згідно з п. 7 заявки).

Бажано для наочності використовувати графіки, блок-схеми, малюнки тощо.

У п.п. 8.4. заявки на Конкурс варто надати інформацію стосовно технічного стану обладнання, яке буде використано для виконання заявлених робіт (назва обладнання, термін його сертифікації і метеорологічної повірки), наявності відповідно оснащених лабораторних приміщень тощо.

У п.п. 8.5. необхідно вказати які вихідні первинні дані, матеріали та (або) зразки, отримані в українських антарктичних експедиціях, необхідні для виконання заявлених робіт та досягнення мети науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки.

У п.п. 8.6. навести оцінку ризиків при виконанні НДР, НТР (фінансових, організаційних, наукових, виробничих), особливі вимоги до техніки безпеки, охорони праці, захисту довкілля тощо.

Звертаємо увагу, що виконання робіт має здійснюватись відповідно до нормативно-правових актів та національних стандартів, що діють у цій сфері.

Відповідно *до статті 4 Закону «Про стандартизацію»* метою стандартизації в Україні є:

забезпечення відповідності об'єктів стандартизації своєму призначенню;

керування різноманітністю, застосовність, сумісність, взаємозамінність об'єктів стандартизації;

забезпечення раціонального виробництва шляхом застосування визнаних правил, настанов і процедур;

забезпечення охорони життя та здоров'я;

забезпечення прав та інтересів споживачів;

забезпечення безпечності праці;

збереження навколишнього природного середовища і економія всіх видів ресурсів;

усунення технічних бар'єрів у торгівлі та запобігання їх виникненню, підтримка розвитку і міжнародної конкурентоспроможності продукції.

9. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ РОБОТИ ТА ЇХ НАУКОВА НОВИЗНА (*до 100 рядків*)

У цьому пункті заявки на участь у Конкурсі необхідно зазначити і охарактеризувати наукову та (або) науково-технічну продукцію, яку буде створено внаслідок виконання науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки, зокрема:

У п.п. 9.1. варто надати опис створюваної наукової та (або) науково-технічної продукції, вказати її якісні та кількісні показники, їх відповідність вимогам Конкурсу та Додатку 2 до Програми щодо показників виконання відповідного(их) заходу(ів) Програми.

Для науково-технічних розробок рекомендується у цьому підпункті навести **якісні і кількісні (технічні) показники,** які мають бути досягнуті у процесі виконання роботи; вимоги до конструкції виробу; вимоги технологічності (порядок і спосіб взаємодії з об'єктами, які сполучають із виробом); вимоги щодо метрологічного забезпечення продукції; вимоги до експлуатації (використання) виробу; обґрунтування необхідності створення макетів, моделей, експериментальних або дослідних зразків майбутніх виробів, які потрібні для виконання досліджень.

У п.п 9.2. вказати експлуатаційні та споживчі характеристики наукової та (або) науково-технічної продукції (у відповідності до діючих національних стандартів, що застосовуються до такого виду продукції тощо).

Для науково-технічної продукції наводяться: основні складові частини продукції (експериментальні/дослідні зразки) або зазначають **вимоги до її складу та призначення складових частин;** наводять технічні характеристики (параметри), які забезпечують виконання продукцією своїх функцій, а також норми і кількісні показники, які визначають ефективність продукції. Для продукції, що має декілька модифікацій (варіантів поставки або використання), які відрізняються кількістю складових частин, визначають склад кожної модифікації. Для розроблюваної документації наводять склад конструкторської, технологічної або іншої документації на продукцію, спеціальне технологічне обладнання і

оснащення, контрольно-вимірювальне і випробувальне обладнання, зміст інструкцій, методик, протоколів або інших документів.

У п.п. 9.3. вказати наукову новизну отриманих результатів на основі їх порівняння із існуючими аналогами у світовій науці на основі посилань на конкретні публікації.

У п.п. 9.4. навести власну оцінку науково-технічного рівня очікуваної наукової та (або) науково-технічної продукції (на основі наукового прогнозування та перспектив подальшого розвитку відповідного напряму, результатів виконання попередніх досліджень, аналізу патентної, науково-технічної документації, інформаційних матеріалів щодо новітніх досягнень вітчизняної та зарубіжної науки і техніки, а також досвіду попереднього розроблення та експлуатації аналогічної продукції).

Допустимим є вибір декількох рівнів (*ставиться позначка* [+]):

[ ] краща за існуючі в світі аналоги за основними показниками;
[ ] на рівні кращих світових аналогів;
[ ] немає аналогів в Україні;
[ ] краща за існуючі в Україні аналоги за окремими показниками.

10. ПРАКТИЧНА ЦІННІСТЬ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ ТА СУПІЛЬСТВА
(до 60 рядків)

У п.п. 10.1 заявки на Конкурс варто обґрунтувати цінність очікуваних результатів для потреб розвитку країни та загальнолюдської спільноти. Визначити та обґрунтувати використання очікуваних результатів для конкретної галузі науки та суспільної практики, що досліджується, потреб розвитку соціально-економічної системи України (з можливим підтвердженням листами-підтримки від *потенційних замовників*).

У п.п. 10.2. для прикладних досліджень довести, що задля одержання наведених наукових результатів варто витрачати відповідні кошти державного бюджету, тобто, що соціальний або інший ефект від використання результатів науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки перевищить витрати.

У п.п. 10.3. обґрунтувати цінність очікуваних результатів для світової та вітчизняної науки.

У п.п. 10.4. довести цінність результатів для підготовки фахівців у системі освіти, зокрема вищої кваліфікації.

У п.п. 10.5. навести перелік інформаційно-аналітичних матеріалів, рекомендацій, розробок, пропозицій тощо, що можуть бути передані для використання поза межами організації-виконавця на підставі укладання господарчих договорів, грантових угод, продажу ліцензій тощо.

11. ФІНАНСОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ ВИТРАТ ДЛЯ ВИКОНАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ РОЗРОБКИ

11.1. Календарний план виконання науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки

Календарним планом виконання науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки визначається послідовність етапів виконання робіт та їх строки.

Строк виконання роботи – до одного року.

Робота виконується в один або два етапи.

Назва етапу повинна чітко та стисло описувати головне завдання його виконання.

Строк виконання етапу: початок (місяць, рік) - кінець (місяць, рік).

Рекомендується дотримуватись строків, зазначених у формі заявки.

У стовпчику «Найменування етапу робіт» наводиться назва роботи, яка відображає зміст роботи на даному етапі.

Важливо:

етапи виконання роботи в Календарному плані мають відповідати (корелювати) основним завданням наукової (науково-технічної) роботи, зазначеним у п. 7.2 конкурсної заявки.

у стовпчику «Наукова (науково-технічна) продукція» зазначається продукція, що буде створена в результаті виконання кожного етапу (проміжна або кінцева), яка має відповідати (корелювати) з інформацією, викладеною у п. 9.1 конкурсної заявки.

11.2. Обгрунтування залучення організації співвиконавця до виконання науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки

У разі необхідності залучення співвиконавців надається **обґрунтування доцільності** їх участі у роботі, із наданням інформації про спеціалізацію, досвід, технічне оснащення, а також адреси, коду за **ЄДРПОУ** і т.ін.

До статті «Витрати на роботи, які виконують сторонні підприємства. установи і організації» належать витрати на проведення робіт, що не можуть бути виконані штатними працівниками або наявним обладнанням організації, а виконуються на договірній основі іншими підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності та позаштатними працівниками.

11.3. Очікувані витрати на реалізацію наукової (науково-технічної) роботи

Вартість науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки наводиться без ПДВ (згідно з пп.197.1.22 п. 197.1 ст.197 Податкового кодексу України).

З метою визначення оптимальної вартості роботи при плануванні витрат за **кожним** етапом робіт доцільно враховувати наступне:

відповідно до абзацу п'ятого пункту першого постанови Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1070 «Деякі питання здійснення розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти» зі змінами, з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 27 червня 2023 р. № 651 «Про відміну на всій території України карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», наказу МОН від 13.07.2023 р. № 849 «Про окремі питання здійснення попередньої оплати та визначення таким, що втратив чинність наказ Міністерства освіти і науки України від 09 березня 2021 р. № 304, попередня оплата (аванс) виконання науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки здійснюється у розмірі 30 % вартості річного обсягу на строк не більше трьох місяців;

витрати за статтею «Витрати на оплату праці» необхідно планувати з урахуванням строків виконання роботи, зазначених в заявці;

до статті «Матеріали» належать витрати на сировину, основні та допоміжні матеріали, інструменти, пристрої та інші засоби і предмети праці, які придбані у сторонніх підприємств, установ і організацій та витрачені на проведення науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки за прямим призначенням згідно з нормами їх витрачання, а також витрачені придбані комплектуючі вироби і напівфабрикати, що підлягають монтажу або виготовленню та додатковій обробці в даній організації, чи дослідні зразки, що виготовляються виробниками за документацією наукової організації. Необхідно планувати придбання матеріалів в рамках етапу тільки на цілі, передбачені завданнями календарного плану:

до статті «Паливо та енергія для науково-виробничих цілей» належать витрати на придбання у сторонніх підприємств, установ і організацій будь-якого палива, що витрачається з технологічною метою на проведення науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки. Стаття формується у разі виконання енергоємних наукових досліджень за методом прямого включення витрат, якщо ці витрати досягають значної питомої ваги у собівартості науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки;

до статті «Витрати на службові відрядження» належать витрати на відрядження тільки з метою виконання завдань науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки і тільки в межах України;

до статті «Спецустаткування для наукових (експериментальних) робіт» належать витрати на виготовлення та придбання спецустаткування, верстатів,

пристроїв, інструментів, приладів, стендів, апаратів, механізмів, іншого спецобладнання, необхідного для проведення науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки, включаючи витрати на їх проектування, виготовлення, транспортування, монтаж та встановлення. Після завершення виконання науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки замовник приймає рішення щодо подальшого використання спецустаткування;

до статті «Витрати на роботи, які виконуються сторонніми організаціями та підприємствами – співвиконавцями» належать витрати на проведення науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки, що не можуть бути виконані штатними працівниками або наявним обладнанням організації, а виконуються на договірній основі іншими підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності та позаштатними працівниками;

часткова оплата комунальних послуг у разі потреби може бути включена тільки до накладних витрат.

11.4. Обґрунтування витрат за статтями кошторису.

Необхідно детально обгрунтувати цілі витрат, зазначених у п.п.11.3 заявки на Конкурс з урахуванням рекомендацій, наведених вище.

Наведення розрахунків у табличному вигляді обґрунтуванням не вважається.

Обґрунтування необхідності придбання додаткового обладнання та спецустаткування для проведення робіт:

У разі потреби зазначається додаткове обладнання та спецустаткування, яке необхідно придбати для виконання науково-дослідної роботи або науково-технічної розробки, а також обгрунтування необхідності його придбання. При цьому необхідно вказати назву виробника, орієнтовну ціну спецустаткування та технічні характеристики.

Необхідно брати до уваги, що придбане в рамках виконання договору спецустаткування належить замовнику (ДУ НАНЦ). Після завершення робіт за договором замовник приймає рішення щодо подальшого використання спецустаткування.

12. ДОРОБОК ТА ДОСВІД АВТОРІВ (ВИКОНАВЦІВ) ЗА ТЕМАТИКОЮ **науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки** (за останні 5 років)

У цьому пункті заявки на Конкурс має бути обгрунтована можливість досягнення запланованого наукового (науково-технічного) результату виконання роботи.

Наукова (науково-технічна) робота має ґрунтуватись на певній науковій та експериментальній базі, дослідженнях наукового колективу, результатах їх обробки, аналізу та узагальнення. Необхідно навести дані щодо результатів попередніх досліджень авторів роботи, які покладені в її основу, **найбільш**

вагомих наукових публікацій та **чинних** охоронних документів **(патентів)** авторського колективу за тематикою розробки.

13. ПОТЕНЦІЙНІ СПОЖИВАЧІ НАУКОВОЇ (НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ) ПРОДУКЦІЇ

У пункті 13 заявки на Конкурс науково-дослідних робіт і науково-технічних розробок зазначаються потенційні споживачі наукової та (або) науково-технічної продукції, створеної під час виконання науково-дослідної роботи, науково-технічної розробки. Наводиться 2-3 організації чи підприємства, які є потенційними споживачами створюваної наукової та (або) науково-технічної продукції.

До заявки додаються (при наявності) листи-підтримки від потенційних споживачів, у т.ч. провідних науковців)

14. ПОТЕНЦІЙНІ ВИРОБНИКИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

У пункті 14 заявки на Конкурс науково-технічних розробок зазначаються потенційні виробники науково-технічної продукції, створеної під час виконання науково-технічної розробки.

До заявки додаються (при наявності) листи-підтримки від потенційних виробників.